

මහාචාර්ය සේනක බිඩිලේ විවිධ දූෂ්කරණ මධ්‍යයේ අධ්‍යාපනය ලැබේ, එයින් වීපුල එල නෙලා ගත් විද්‍යාතෙකි. එතුමා වෛද්‍යවරයකු, විශ්වවිද්‍යාල කාරීකාචාරයවරයකු, පියාධිපතිවරයකු සහ රාජ්‍ය ඔඟාපත්‍ර නීතිගත සංස්ථාවේ සමාරම්භක සහාපතිවරයා ද ලෙස අප්‍රතිහත දෙධාරියෙන් කටයුතු කළ ආකාරය අපේ ද දරුවන්ට මහගු ආදර්ශයකි. ජනතාවාදී වෛද්‍ය සේවාවක් හා ජාතික ඔඟාපත්‍ර ප්‍රතිපත්තියක් ත්‍රියාත්මක කිරීමෙන් සෞඛ්‍ය සම්පන්න සමාජයක් ගොඩ නැඟීමට කටයුතු කළ එතුමා ජාත්‍යන්තර පිළිගැනීමට ලක් වූ මානව හිතවාදීයෙකි. සරල දිවි පෙවෙනක් ගත කළ එතුමාගෙන් අපට ගත හැකි ආදර්ශ බොහෝ ය.

මෙහි දැක්වෙනුයේ 'ප්‍රාජ්‍ය ජීවිත' පස් වන වෙළුමට දෙනගම සිරිවර්ධන විසින් සම්පාදිත ලිපිය ඇසුරෙන් සකස් කළ පාඨමකි.

"මිනිස් වර්ගයා කෙරේ ඔහු අසිමිත ආදරයක් දැක්වූයේ ය. මිනිසාගේ බිඳ වැටුණු විරෝධ නාගා සිටුවීමට කටයුතු කළේ ය. වනනයේ පරිසමාජ්‍ය අර්ථයෙන් ම සත්‍යවාදීයකු, මානව හිතවාදීයකු වූ ඔහු වැන්නකු යළි අපි කවදා දකිමු ද?"

1978 ඔක්තෝබර් 08 වැනිදා කොළඹ ජාවත්ත සුසාන භුමියේ දී මහාචාර්ය කාලේ ගොන්සේකාගේ මුවින් මේ වදන් ගිලිපුණේ විදේශයක දී මරණයට පත් වූ සැබැඳු මානව ප්‍රේම්යකු වූ මහාචාර්ය සේනක බිඩිලේගේ හස්මාවයෙන් තැන්පත් කළ අවස්ථාවේ දී ය.

"විවිධ බලවේග තිසා සාමාන්‍ය මිනිසා මිරිකෙනවා. ඔවුන් ඒවායින් මුදා නොගෙන, ඔඟාවලින් පමණක් සුවපත් කිරීමට සිතිම මහා මුලාවක්. ඉතින් සහෙස්දරය, අපට ජනතාව වෙනුවෙන් ඒ බලවේග සමග ගැටෙන්නට සිදු වෙනවා" දෙසීමෙන් පමණක් නො සැහි ඒ වදන්හි අරුත් සැබැඳු ජීවිතයේ දී ක්‍රියාත්මක කිරීමට අවංක වැයමක යෙදුණු සේනක විළියම් බිඩිලේ, උපත ලැබූවේ 1920 පෙරවාරි 13 දින අභ්‍යන්තර ක්‍රතාවේ සිය මවගේ ගමේ දී ය. ඔහුගේ මට සිල්වියා ජයවර්ධනයි. පියා බිඩිල් වලවේ වාල්ස් විළියම් බිඩිලේ ය.

"රදිලකමෙන් මට වැඩික් නැහැ. ගොවීන් විතර මට ඔය රදිලයන් වටින්නේ නැහැ. මගේ සේනක ප්‍රතාට කිරී දෙන්න එයාගේ අම්මගේ තනේ කිරී නැති වුණා ම ගමේ ම දූෂ්පත් ගැනු ඇවිත් කිරී දුන්නා. ඔය දූෂ්පත් ගොවීන්ග ගැහැනු සියයකගෙන් විතර මගේ ප්‍රතා කිරී බොන්න ඇති. මගේ ගැනීගේ කිරිවල සි ඒ ගැහැනුන්ගේ කිරිවල සි කිසි වෙනසක්

නැහැ. ප්‍රතා අගේට නැදුණු” සිය පියා කිසු කතාව සේනක බිජිලේගේ ජීවිතය පිළිබඳ දැක්ම හැඩා ගැස්වීමෙහි හේතු විය.

“මූල් දහවල පොලොව මත්තේ හැපෙමින් අනන්ත දුක් පීඩාවලට ගොදුරු වෙමින් සපයා ගත් ලෙසින් පෙරා ගත් කිරී ගම් ගොවී කාන්තාවන් මට පෙවිවා. මගේ සිරුර ඔවුන්ට අයිති ය. මූල් ජීවිතය ම ඔවුන්ට තෙයැගැනී ය” යනුවෙන් තරුණ සේනක බිජිලේ මේ පුවත ආවරණය කෙලේ ය.

සේනක බිජිලේ ඉගෙනුම ලැබුයේ මහනුවර ත්‍රිත්ව විද්‍යාලයේ ය. එහි දී ඔහු පන්ති කාමරයේ දී මෙන් ම ක්‍රිඩා පිටියේ දින් මෙන් ම නාට්‍ය හා සංගිත සන්දර්භනවල දින් ද ඉහළ ම දස්කම් පැවෙ ය.

සේනක ඉගෙනුම ලබමින් සිටින කාලයේ දී ඔහුගේ පියා මිය ගියේ ය. පියාගේ අභාවය බිජිලේ වලවිවට පාත් වුණු හෙණයක් බඳු විය.

සිය ඉගෙනුම හමාර කොට නාගිට සහ මල්ලිට ඉගැන්වීමට සේනක තීරණය කළේ ය.

“අපගේ ඉගෙනීම සඳහා වියදම් දැරීමට අම්මාට තනි ව ම අපහසු ය. තාත්තා අප ජීවත් කළේ කොහොම ද කියලා හිතන්නත් බැහැ. ඔහු මිනිස්සු තළා පෙළා මුදල් රස් කළ අයෙක් නොවෙයි. ඔහු ගොවීන්ට සිය ඉඩම් දී සුළු ආදායමක් ලැබුවා. දැන් අම්මාට ඒවා කරන්න බැහැ. මා ලැබූ අධ්‍යාපනයේ තරමට මට දැන් කෘෂිකරුම නිලධාරියෙක් වෙන්න පුළුවනි. ලැබෙන පඩියෙන් නාගිට සහ මල්ලිට උගැන්වන්න පුළුවනි” ඔහු සිය පන්ති හාර ගුරුතුමාට කිවේ ය.

ගුරුතුමා රහස්‍යගත ව එය විදුහල්පතිතුමාට කිවේ ය. මේ පුවත පැතිරිණ. සේනකගේ ඉගෙනීමේ කටයුතු සඳහා සියලු වියදම් දැරීමට මහනුවර වැසියෙක් ඉදිරිපත් විය. ඔහු ක්‍රුශ්‍යාදී සි දැන ගැනීමට සේනකට ලැබුණේ බොහෝ කළකට පසු ව ය.

ඉහළ ම ලකුණු ලැබූ සේනක සිසුවා වෙවැනු විද්‍යාලයට ඇතුළු විය. වෙවැනු විද්‍යාලයට යාම සඳහා ඔහු නවාතැන් ගත්තේ බොර්ල්ලේ හෝටලයක කුඩා කාමරයක ය. ජීවිතය ඉතා කුටික විය.

වෙවැනු විද්‍යාලයේ දී ඔහු දිජ්‍යත්ව කිපයක් දිනා ගත්තේ ය. ඒ නිසා ඔහුට මුදල් යැවීමට අම්මා වෙහෙස විය යුතු වූයේ නැත. අඩුවෙන් ආභාර ගෙන, අවශ්‍ය වියදම් පමණක් දරා ඉතිරි කර ගත් මුදලෙන් ඔහු ගත්තේ පොත් ය. වෙවැනු විද්‍යාවට අදාළ පොත් මෙන් ම අනෙක් විෂයයන් ගැන ලියැවුණ පොත් ද ඔහුගේ රාක්කයේ තිබිණි.

වෙවැනු විද්‍යාලයේ නිවාඩු කාලවල දී ඔහු ගමට ගියේ බොත් පෙවිටියක් ද රැගෙන ය.

“පුංචි මහත්ත්‍යා ගමට එන්නේ කවදා දැ?” සි ගැමියෙළ සේනකගේ මවගෙන් අසා දැන ගනිති. ඔහු පැමිණි දාට පසුදා බිජිලේ වලවිවේ මිනිස්සු පිරිති. ගසක් යට බංකුවක් තබා ගත්තා සේනක ඔහු ඉදිරියට එන පිරිම් ද ගැහැනු ද ලම්ඩින් ද පරික්ෂා කිරීමට පටන් ගතී.

“ඇස්වහක් කටවහක් වදින්න එපා. දොස්තර මහත්ත්‍ය දෙන බේත්වලින් ලෙබේ තිබිටාවට ම සනීප වෙනවා.”

ප්‍රතිකාර ලැබ සුව වූ ගැහැනීයක් සේනකගේ මටට කියයි. සේනකට ගම් දී නිවාඩුවක් ලැබුණේ නැත. ගම් ලෙඩ රෝගවලට මූලික හේතුව අන් කිසිවක් නො ව, මන්දපෝෂණය

බව ඔහු දුටුවේ ය. නුගත්කම තවත් හේතුවකි. මූල් ජීවිත කාලය ම වැඩිට යොදුවන මේ ගැමී ජනතාවට වැඩිහි ප්‍රතිඵල වශයෙන් ලැබෙන්නේ ලෙඛ රෝග සහ අසරණ මහලු වයස පමණි.

වෙබු විද්‍යාලයේ අවසාන පරික්ෂණයේ ප්‍රතිඵල ලැබෙන තුරු සේනක බිඛිලේ පස්සර, මධ්‍යාල්පිම සහ ලුණුගල රෝහල්වල සේවය කෙලේ ය.

ප්‍රතිඵල ලැබිණ. ඔහුට පළමු පෙළ සාමර්ථයක් හිමි විය. වෙබු අංශයට පිදෙන රන් පදක්කම සහ ගලු වෙබු විද්‍යාවට පිදෙන රන් පදක්කම ද දිනුයේ ඔහු ය.

කොළඹ මහ රෝහලේ නේවාසික වෙබුවරයකු ලෙස සේවය කළ සේනකට පසු ව බිංගිරියේ ප්‍රාදේශීය සෞඛ්‍ය සේවා අධිකාරී තනතුර ලැබිණ. ඒ තනතුරේ සේවය කරන අතර ඔහුට හෙවිටපොල සහ බිංගිරිය ග්‍රාමීය රෝහල්වල සේවය කිරීමට ද සිදු විය. රජයෙන් වැටුපක් ලැබීම ඔහුට සතුවක් වූයේ මවට එයින් ලැබුණු සහනය නිසා ය. ඔහු අම්මාට ලියු ලිපියක මෙසේ සඳහන් කෙලේ ය:

“මල්ලිලා සහ නංගිලා ගැන සිතමින් සිතට කරදර ඇති කර ගන්න ඔහැ, අම්මා, දැන් අම්මාට සතුවින් කාලය ගෙවන්න පුළුවනි. මට දැන් මාසික ආදායමක් ලැබෙනවා. මල්ලිලා සහ නංගිලාගේ සියලු වගකීම මා බාර ගන්නවා.”

බිංගිරියෙන් ඔහුට යළි වෙබු විද්‍යාලයට යන්නට සිදු විය. එහි ක්‍රේකාවාරය තනතුරක් ලැබුණු හෙයිනි. විදේශීකයකු වූ මහාවාරය හැරි කළම්බයින් ඔහුට එහි දී ඇසුරු කිරීමට ලැබිණ. සේනකගේ මතවාද සමග මහාවාරයවරයා තිතර එකා විය.

‘ලාංකිකයන්ගේ ගාරීරික සෞඛ්‍යය සහ ඔවුන්ගේ ආහාර පුරුදු’ පිළිබඳ ක්ෂේත්‍ර සම්ක්ෂණයක් කිරීමට මහාවාරය කළම්බයින්ගේ ඉල්ලීම පරිදි සේනකට සිදු විය.

සේනක දිවයින පුරා සංචාරය කරමින් සම්ක්ෂණයෙහි යෙදි වාර්තාවක් ඉදිරිපත් කෙලේ ය. ඒ වර්ෂයේ ම සේනක උසස් අධ්‍යාපනය සඳහා එංගලන්තයේ එඩින්බරෝ විශ්වවිද්‍යාලයට ඇතුළු විය.

එහි දී ඔහු මහාවාරය වාන්හේඩ් මහත්මිය සමග එක් ව කළ පර්යේෂණයක් නිසා වෙබු ක්ෂේත්‍රයේ කිරීමෙන් පුද්ගලයකු බවට පත් විය. ස්වේරොයිඩ් ගණයට අයත් විශේෂ හෝමෝන් කාණ්ඩයක් පිළිබඳව කළ ඒ පර්යේෂණය අයය කරමින් ව්‍යුතානා විද්‍යා සයරා සහ ප්‍රවත් පත්වල ලිපි පළ විය. වෙබු සේනක බිඛිලේ ඒ පර්යේෂණයෙහි නිරත වූයේ ආවාරය උපාධිය සඳහා අධ්‍යාපනයක් වශයෙන්. ඔහුගේ පර්යේෂණ නිබන්ධය සඳහා එඩින්බරෝ විශ්වවිද්‍යාලය විසින් ආවාරය හෙවත් පීඩ්.ඩී. උපාධිය පිරිනමන ලදී.

යළි කොළඹ වෙබු විද්‍යාලයට පැමිණ ඔහු ගිජ්‍යයන් පෙළඳඟුවයේ නිරමාණකමක අධ්‍යාපනයක් සඳහා ය. “ගිරවුන් නොවෙමු, ස්වාධීන ව සිතමු!”

අප්‍රත් අප්‍රත් දැ නො තනන ජාතිය ලොව නො නගින බව කුමාරතුංග මූනිදාසයන් කිවේ පැදි බසිනි. සේනක එය ම ගැදි බසින් කිවේ ය.

“අපේ මුතුන් මින්තන් සේවු දෙයින් අපි අද ප්‍රයෝගන ලබමු. අපගෙන් පසු බිඛි වන පරපුරට ද අප යමක් දිය යුතු ය. අප්‍රත් දැ නිරමාණයට අප පෙළඹිය යුතු ය.”

“මෙය වෙබු විද්‍යාවට ද පොදු විය යුතු ය. අප බටහිර විද්‍යාවට වහල් වීම වැරදි ය. එය

අපේ ම විද්‍යාවක් කර ගැනීමට අපි වෙහෙසෙමු. ජාතික මට්ටමෙන් එය හැඩගසා ගත හැකි ය. පරෝධීතාත්මක ව එය හදාරමු. ආයුර්වේද ප්‍රතිකාර ක්‍රම ගැන ද මා අධ්‍යයන කරනවා” ඔහු තව දුරටත් කි ය.

1954 දී වෙළු විද්‍යාලයේ ඔශ්‍යභාෂා පිළිබඳ අධ්‍යයන අංශයක් බිජි විය. එහි ප්‍රධානියා වූයේ සේනක ය.

ජාතික හා ජාත්‍යන්තර වශයෙන් සේනක බිජිලේ මහා පුරුෂයකු වූයේ ඔහුගේ නායකත්වයෙන් බිජි වූ ජනතාවාදී ඔශ්‍යභාෂා ප්‍රතිපත්තිය නිසා ය.

ඔශ්‍යභාෂා නිෂ්පාදනය ලොව ඇති දෙවැනි කරමාන්තය සි. ප්‍රධාන කරමාන්තය ප්‍රධාන නිර්යාතය ආයුධ නිෂ්පාදනය සි. අමෙරිකාව, බටහිර ජ්‍රීමනිය, ව්‍යුතානාය, ස්විච්සර්ලන්තය, ජපානය සහ ඉතාලිය යන බලවත් රටවල ප්‍රබල සමාගම් සතු ව ඔශ්‍යභාෂා ව්‍යාපාරය රඳා පැවතිණි. ඔශ්‍යභාෂා නිෂ්පාදනයට වඩා ඒ පිළිබඳ ප්‍රවාරයට ඒ සමාගම් වියදම් දැරී ය. මේ සමාගම් එක ම ඔශ්‍යභාෂා විවිධ නම්වලින් නිපදාව වෙළඳ පොලට එවි ය. ඔයසිපැම් නමැති ඔශ්‍යභාෂා නාමය දැරූ බෙත් පෙන්ත සත දෙකක් මිල වූ අතර, එය ම වැළියම් නමැති වෙළඳ නාමයෙන් ඔශ්‍යභාෂා සමාගම් රුපියලකට වික්කේ ය. රුපියලේ පෙන්ත අගයෙන් වැඩි බව කීමට ප්‍රවාරක කටයුතු සඳහා විශාල මුදලක් වියදම් කළ සමාගම්, වෙළුවරුන් ලබා මිල වැඩි පෙන්ත රෝගීන්ට නියම කරවී ය.

අතිවිශාල ලාභ ලැබූ මේ සමාගම්වලට රාජ්‍ය නායකයෙන් හැසිරවීමට පවා හැකි විය. ඔවුන්ගේ මාශ්‍ය වෙළඳාමට බලපැමි කරන නො දියුණු රටවල පාලකයන්ට සිය රටෙහි පාලකයන් ලබා බලපැමි කළ හැකි විය. සිය රටෙහි ජනතාවට අහිතකර යයි තහනම් කළ ඔශ්‍යභාෂා වර්ග වෙනත් නම් යොදා නොදියුණු රටවල අලේවි කිරීමට ඒ සමාගම්වලට හැකි වූයේ දේශපාලනික වශයෙන් බලපැමි කිරීමට ඔවුන්ට වූ ගක්තිය නිසා ය. ඇතැම් රටවල පාලකයේ සිය සහේදර රටවැසියන්ට වඩා පිටරට සමාගමකින් ලැබෙන මිල මුදලට ප්‍රිය කළහ. රටට අනවශ්‍ය බෙත් වර්ග ද අලේවි කිරීමට මේ සමාගම්වලට හැකි විය.

සේනක බිජිලේ මේ තත්ත්වයන් වටහා ගනීමින් ශ්‍රී ලංකාවට ගැළපෙන ඔශ්‍යභාෂා ප්‍රතිපත්තියක් සැලසුම් කළේ ය.

එහි ප්‍රධාන යෝජනා පහක් විය:

1. ලංකාවට අනවශ්‍ය බෙහෙන් වර්ග ගෙන්වීම නතර කිරීම.
2. රාජ්‍ය ආයතනවලත් පෙන්ද්‍රගලික අංශයෙන් ඔශ්‍යභාෂා ප්‍රතිපාදනය හෙවත් නිල නාමය පමණක් යෙදීම.
3. මෙරට ඔශ්‍යභාෂා ගෙන්වීම සහ මෙරට ඔශ්‍යභාෂා ප්‍රතිපාදනයන් ම රජයේ ආයතනයන්ට පැවරීම.
4. ලංකාවේ ඔශ්‍යභාෂා නිෂ්පාදනය, තත්ත්ව පාලන අංශය සහ පරෝධීතාත්මක අංශය දියුණු කිරීම.
5. ඔශ්‍යභාෂා ගැන විද්‍යාත්මක කරුණු විශ්වාස කටයුතු ලෙස වෙළුවරුන්ට සහ සෞඛ්‍ය සේවාවන්හි යොදී සිටින අයටත් මහජනතාවටත් ලබා දී ඔවුන් සතු දැනුම ප්‍රථම කිරීම.

මෙම යෝජනා ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා 1971 සැප්තැම්බර 22 වැනිදා ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය ඔශ්‍යභාෂා නිෂ්පාදනය සංස්ථාව පිහිටුවනු ලැබේ ය. සේනක එහි සභාපතිවරයා විය. ඒ වන විටත්

මහු පේරාදෙණිය විශ්වවිද්‍යාලයේ මුල් ම වෙළඳා පීඩාධිපති වගයෙන් කටයුතු කරමින් සිටියේ ය.

ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය මාඡධ නීතිගත සංස්ථාවේ සභාපති වගයෙන් විශාල වැටුපක් ලබා ගැනීමට සේනක බිඛිලේට හැකියාව තිබූණ ද මහු එය ප්‍රතික්ෂේප කළේ ය.

“වෙළඳා විද්‍යාලයෙන් මට වැටුපක් ලැබෙනවා. එය මට ප්‍රමාණවත්. ජාතික මාඡධ ප්‍රතිපත්තිය මා සිතන හා පතන ආකාරයට ක්‍රියාත්මක කිරීමට ලැබුණෙන් එය සතුවක්. ඒ සතුව මට ඇති. වැටුප එපා” මහු කිය ය.

1972 ජූලි මාසය තුළ නව මාඡධ ප්‍රතිපත්තිය නිසා රුපියල් ලක්ෂ 60ක විදේශ විනිමයක් ඉතිරි කිරීමට ලංකාවට හැකි වූ බව ඇන්ක්ටැඩ් සංවිධානය වාර්තා කළේ ය.

සංස්ථාව ඇරුණුන විට ලංකාවට මාඡධ වර්ග 4000ක් සමාගම්වලින් ගෙන්වනු ලැබේණ. ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානය රටකට අත්‍යවශ්‍ය මාඡධ ප්‍රමාණය 240ක් බව නිරදේශ කොට තිබේ. සමාගම්වලින් වැඩිපුර ගෙන්වූයේ අත්‍යවශ්‍ය මාඡධ සි. ලංකාවට ගෙන්වීය යුතු අත්‍යවශ්‍ය මාඡධ ප්‍රමාණය 171ක් බව සේනක කිය ය. ඒ අනුව ඒ ප්‍රමාණය පමණක් ගෙන්වීමට මහු පියවර ගත්තේ ය.

ලංකාවහි ම මාඡධ නිපදවීම මහුගේ ඊ ලැය අරමුණ විය. වර්ෂයකට රුපියල් ලක්ෂ 19ක් අමුදව්‍ය පිටරටින් ගෙන්වන බේත් පෙති සහ කරල් නිපදවන කමිහල් 15ක් සමාගම් සතු ව තිබේ. රජයේ බේත් ගබඩාව සහ පෙෂ්දාලික අංශය රුපියල් ලක්ෂ 71ක බේත් පිටරටින් ගෙන්වී ය. අමුදව්‍ය සහ බේත් ගෙන්වීමට රුපියල් ලක්ෂ 90ක් පිටරටට යැවීම අපරාධයක් සේ සැලකු සේනක බේත් සඳීමට අමුදව්‍ය ගෙන්වීම මුළුමනින් ම සංස්ථාවට පැවරීමට කටයුතු කළේ ය.

1976 දී නොබැඳී ජාතින්ගේ සමුළුව කොළඹ පැවත්වීණි. නොබැඳී රටවල නායකයන්ගේ තියෝරිතයේ ලංකාවේ ක්‍රියාත්මක වන මාඡධ ප්‍රතිපත්තිය පිළිබඳ සොයා බැඳුහා.

සේනක ඔවුන්ට කරුණු පහැදිලි කළේ ය. කුන් වසරක් තුළ රුපියල් කෙටි 11ක විදේශ විනිමය රැක දෙමින් අඩු මිලට වැඩි අගයක් ඇති මාඡධ ලබා දීමෙන්, පෙෂ්දාලික මාඡධ සමාගම්වල විවිධ බලපැශීවලට මුහුණ දෙමින් මේ සංස්ථාව ඉටු කළ ජනතා මෙහෙවර යුතු නොබැඳී රටවල නායකයේ “අපේ රටවලත් මේ මාඡධ ප්‍රතිපත්තිය ක්‍රියාත්මක කළ යුතුයි. අපට මග පෙන්වන්න,”යි සේනකගෙන් ඉල්ලුහ.

ඊට අනුව වෙළඳා විද්‍යාලයෙන් සහ මාඡධ සංස්ථාවෙන් ඉවත් වී ඇන්ක්ටැඩ් සංවිධානයේ ජේෂ්ඨීය මාඡධ ප්‍රතිපත්ති විශේෂයෙන් ලෙස මහු ජ්‍යෙනිවා නගරයේ දී වැඩි බාර ගත්තේ ය. උතින්ඩිඩ්, ජ්‍යෙනිවා, බාබේඩ්ස්, බොම්නිකා, ගෙන්ඩ්රා, පුවටෝරිකෝර්, ගයනා යන කැරීබියන් දුපත්වල ජනතාව සඳහා මාඡධ ප්‍රතිපත්තියක් සකස් කිරීම සේනකට පැවරීණි.

එම දුපත්වල ඇවිද වාර්තාවක් පිළියෙල කිරීම පළමු කටයුත්ත විය. අනතුරු ව සැකසු වාර්තාව ඇන්ක්ටැඩ් සංවිධානයේ සාකච්ඡාවට ලක් විය. එය වහා ක්‍රියාත්මක කළ යුතු වැඩිපිළිවෙළක් බව සංවිධානය විසින් පිළිගන්නා ලදී.

එහි දී ලද අත්දැකීම් පිළිබඳව මහු මෙසේ පැවසී ය:

"අප සංචාරය කළ සැම තැනක දී ම අපට දැකින්නට ලැබුණේ අපේ රටේ බිඛිලේ දී මා දුටු පිඩාවට ලක් වූ මිනිසුන් ම යි. ඒ අසරණ ජනතාවට මාශය මගින් හෝ සේවය කිරීමට අපට ලැබුණු මේ අවස්ථාව අත හරින්න බැහැ. ඇත්තට ම මාශය ප්‍රතිපත්තියකින් පමණක් මේ ජනතාවගේ ජීවිත සැපවත් කරන්න බැහැ. ඔවුන් මුදා ගැනීමට ලොව පුරා පැතුරුණු මහා ජනතා විෂ්ලවයක් අවශ්‍ය යි..."

සේනකට තම අදහස කුළාත්මක කළ තොහැකි විය. හඳුසි හඳුයාලාධයකින් ඔහු මය ගියේ ය.

එක් සේනක බිඛිලේ කෙනකු මෙසේ මිය ගිය ද රටවල් කිහිපයක ම සේනක බිඛිලේ වැන්නේ බිඛි වුණහ.

මිස්ට්‍රේලියාවේ ජාතික මාශය ප්‍රතිපත්ති මණ්ඩලයේ නියමු දෙශතර භාරි 1993 දී ලංකාවට පැමිණ මෙසේ කි ය:

"ලංකාව කදු මුදුනකි. සේනක බිඛිලේ එහි බැබලෙන පහනකි. අපි ඒ පහනේ එළියෙන් අපේ රටවල මාශය ප්‍රතිපත්ති හදා ගන්නෙමු."

අවබෝධය

- මහාචාර්ය සේනක බිඛිලේ විසින් දරන ලද තහතුරු මොනවා ද?
- මහුගේ මුළු ජීවිතය ම අයිති යැයි පැවසෙන්නේ කාහට ද? එසේ කිමට හේතුව කුමක් ද?
- ශ්‍රී ලංකාවට ගැලපෙන පරිදි සැලපුම් කළ ජාතික මාශය ප්‍රතිපත්තියට ඇතුළත් වූ යෝජනා මොනවා ද?
- විදේශීකයන් පවා මොඩු ආදර්ශයට ගන්නා බව දැක්වෙන පාඨය උප්‍රවා දක්වන්න.
- මෙතුමාගේ වරිතයෙන් ඔබට ලබා ගත හැකි ආදර්ශ මොනවා ද?

ම්‍රිඩිත අන්තර්ගතිය

පහත සඳහන් වවත්වල අර්ථ පැහැදිලි කරන්න.

- මාශය -
- පර්යේෂණ -
- නිර්යාත -
- ප්‍රතිපත්තිය -
- පොද්ගලික -
- විද්‍යාත්මක -

ප්‍රායෝගික අන්තර්ගතිය

- අප ජීවිතයට ආදර්ශ ගත හැකි වරිතයක් ආධ්‍යනය කරන්න.
- මහුගේ/ ඇයගේ ජීවිතයෙන් අපට ලබා ගත හැකි ආදර්ශ පිළිබඳව පන්තිය ඉදිරියේ කතාවක් පැවැත්වීමට සූදානම් වන්න.

වාර්තා යනු කිසියම් සිදුවීමක් පිළිබඳ තොරතුරු ලේඛනගත කිරීමේ ක්‍රමයකි.

පුවත් පත් වාර්තා, රස්වීම වාර්තා ආද විවිධ වාර්තා වර්ග ඇත. පුවත් පත් වාර්තා යනු එදිනෙදා අසන්නට දකින්නට ලැබෙන සිදුවීම ඇසුරෙන් පුවත් පත් සඳහා සම්පාදනය කෙරෙන වාර්තා ය. පුවත් පත් වාර්තාවක දී අදාළ සිදුවීමට සම්බන්ධ පුද්ගලයන්, එය සිදු වූ ස්ථානය, දිනය, වේලාව, සිදු වූ ආකාරය, පසුවීම තොරතුරු අංශය නිරවුල් ව පැහැදිලි ව ඇතුළත් කළ යුතු ය. අත්‍යවශ්‍ය තොරතුරු පමණක් සටහන් කර අනවශ්‍ය දීර්ස විස්තර බැහැර කිරීම වැදගත් වේ.

රස්වීම වාර්තාවක දී ද රස්වීම පැවැත්වූ කාරණය, දිනය, වේලාව, ස්ථානය, සහභාගී වූ අය සටහන් කිරීම අතිශය වැදගත් වන අතර රස්වීමේ දී සාකච්ඡා කළ කරුණු සංක්ෂීප්ත ව නිරවුල් ව හා නිවැරදි ව ඉදිරිපත් කළ යුතුය.

මෙහි දී අවධානය යොමු කෙරෙන්නේ පුවත් පත් වාර්තා කෙරෙහි ය.

ලංකාවේ ගිෂ්වයකුගේ නමින් තරුවක්...

■ අකලංක මිද්දේණිය

ගලන්බිඳුණුවැව පුදේශයේ පාසල් ගිෂ්වයකු වන විසි හැවිරිදී කේ. ජී. දිනේෂ අනුරුද්ධ විත්‍යානන්ද කපුගේ විසින් නිර්මාණය කරන ලද යාන්ත්‍රික වියක්ටරය ඇමරිකා එක්සත් ජනපදයේ ඇරිසෝනා ප්‍රාන්තයේ හිනික්ස්හි දී පැවති ඉන්ටෙල් ජාත්‍යන්තර විද්‍යා ඉංජිනේරු පුදරුණනයේ ඉලක්ට්‍රික් ඉංජිනේරු අංශයේ ප්‍රථම ස්ථානය දිනා ගැනීමට සමත් වී ඇත. මහු එම සම්මානය දිනා ගැනීමෙන් අනතුරුව ඔහුගේ නමින් තරුවක් නම කිරීමට නාසා ආයතනය කටයුතු කර ඇති බව පැවසේ. එම තරුය සඳහා රටවල් 76ක් නියෝජනය කරමින් 1500කට වැඩි පිරිසක් සහභාගී වී ඇත.

ප්‍රායෝගික අන්‍යාස

1. ඔබ පාසලේ වාර්ෂික තහාග ප්‍රදානෝත්සවය පිළිබඳ ව පුවත් පතකට යොමු කිරීම සඳහා වාර්තාවක් සකස් කරන්න.
2. විවිධ තේමා ඔස්සේ සම්පාදනය වී ඇති පුවත් පත් වාර්තා එක් රස් කර ලිපි ගොනුවක් සකස් කර පන්තියේ යහළුවන් සමග තුවමාරු කර ගෙන ඒවා පරිදිලනය කරන්න.

උත්සවයක්, රස්වීමක්, වැඩමුළවක් වැනි කිසියම් විශේෂිත අවස්ථාවක එම අවස්ථාවට අදාළ කාර්යයන් නිශ්චිත කාල රාමුවකට හා අනුපිළිවෙළකට පෙළ ගස්වා සකස් කරන ලද සැලැස්මක් න්‍යාය පත්‍රයක් ලෙස හැඳින්වේ.

පහත දැක්වෙන්නේ රාජ්‍ය සාහිත්‍ය සම්මාන ප්‍රදානෝත්සවයේ න්‍යාය පත්‍රයකි. එහි එක් එක් කාර්යයන් ඊට නියමිත වේලාව සහ ක්‍රියාත්මක කරන්නේ කුවරු ද ආදි තොරතුරු ඇතුළත් කර ඇති ආකාරය විමසා බලන්න.

රාජ්‍ය සාහිත්‍ය සම්මාන ප්‍රදානෝත්සව කාර්යවලය

- ප.ව.2.15 - ආර්ධික අමුන්තන් අපුහු ගැනීම
- ප.ව.2.30 - මෙම පෙර සාධිවතිය හා පහත දැඟැවම
- ප.ව.2.40 - සමාජමිනා නර්තනය
හර්තා වින්දුය - රිඛිත්තු විද්‍යාත්මක
- ප.ව.2.45 - සාහිත්‍යාලේඛන් සූචිපාදාලීම්
විජිත කණුඹල - යාස්කාරිය කටයුතු අධිකරණ
- ප.ව.2.55 - සාහිත්‍යාලේඛන් සූචිපාදාලීම්
විජිත රේක්නායා
ලේඛන් - යාස්කාරිය හා කළු කටයුතු අමාත්‍යාංශය
- ප.ව.3.05 - නර්තන වින්දුය
නර්තන වින්දුය - ව්‍යාප්ති ජෙතැන්වරණ
- ප.ව.3.10 - සම්මාන ප්‍රදාන ලේඛන තාර්ඵීම හා පුබිජාධම්
මහත්ව්‍ය සංඛ්‍යාත තේරුන්
සාහාරන - රාජ්‍ය සාහිත්‍ය අනුමත්වලය
- ප.ව.3.20 - නර්තන වින්දුය
නර්තන වින්දුය - ඇලුසිර මූදුවන්
- ප.ව.3.25 - සම්මාන ප්‍රදාන පළමු අදියර
- ප.ව.4.00 - නර්තන වින්දුය
නර්තන වින්දුය - රිඛිත්තු විද්‍යාත්මක
- ප.ව.4.05 - සම්මාන ප්‍රදාන දෙවින අදියර
- ප.ව.4.40 - නර්තන වින්දුය
නර්තන වින්දුය - වින්න විශ්වරිතය
- ප.ව.4.45 - සාහිත්‍යාලේඛන් සූචිපාදාලීම්
ගරු රු.වි.රේකනායා
සායෝගාරිය හා කළු කටයුතු අමාත්‍යාංශම
- ප.ව.4.55 - සම්මාන ප්‍රදාන ගෙවින අදියර
- ප.ව.5.30 - නර්තන වින්දුය
නර්තන වින්දුය - ඇලුසිර මූදුවන්
- ප.ව.5.35 - ඇගාණීයන
අතිගරු මගත්ද රාජ්‍යාත්මක
සාහිත්‍යාලේඛන්
- ප.ව.5.45 - සම්මාන භාෂා සාහිත්‍යරාජ්‍ය අධිකාර ප්‍රදානය
- ප.ව.6.20 - සම්මාන ප්‍රදානෝත්සවයේ සාමාජිකය
පාතික ඕන

ප්‍රායෝගික අන්‍යාපන

1. පන්තියේ සාහිත්‍ය සම්තිය හෝ වෙනත් සම්තියක හෝ රස්වීමක් සඳහා න්‍යාය පත්‍රයක් සකස් කරන්න.
2. පාසලේ වාර්ෂික ක්‍රිඩා උත්සවය සඳහා න්‍යාය පත්‍රයක් පිළියෙල කරන්න.